

OTSUS

05.09.2018 nr 5-5/2018-053

Koondumise nr 30/2018 Parma Oy / AS TMB täiendava menetluse alustamine

1. Koondumine

06.08.2018 esitas Parma Oy volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid 01.08.2018 Parma Oy ning VMBH OÜ, Frip OÜ, Asscher Holding OÜ, füüsilised isikud Jaan Valbet ja Juris Kalenuks AS-i TMB aktsiate ostu-müügilepingu.

Tehingu tulemusena kuulub AS TMB koondumise teate esitanud Parma Oy valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 06.08.2018 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Parma Oy ja AS TMB.

Parma Oy (registrikood 0925222-0) on Soomes registreeritud äriühing, mis kuulub valdusettevõtja Consolis Holding SAS (edaspidi Consolis) juhitavaesse kontserni. Consolis on ülemaailmne tööstuskontsern, mis tegeleb betoonist valmistoodete tootmise, projekteerimise ja monteerimisega ning mis tegutseb Eestis järgmiste ettevõtjate kaudu:

- Aktsiaselts E-Betonelement (registrikood 10098158), mis tegeleb raudbetoon-elementide projekteerimise, tootmise, paigaldamise ja transpordiga. Äriühingu tootmisüksused asuvad Harkus ja Tamsalus;

- Aktsiaselts SWETRAK (registrikood 10072259), mis tegeleb peamiselt betoonist raudteeliiprite tootmise ja müügiga, vähesel määral betoonelementide tootmise ja müügiga. Äriühingul on tootmisüksused Sõmerus ning tütarettevõtja UAB Swetrak Leedus;
- Aktsiaselts CES (registrikood 11066002), mis pakub betoonelementide tehnilise projekteerimise teenuseid eelkõige Consolise kontserni ettevõtjatele, harvem ka kolmandatest osapooltest klientidele.

AS TMB (registrikood 10170200) on äriühing, mille aktsiad kuuluvad koondumise eelselt äriühingutele VMBH OÜ (32,21%), Friip OÜ (32,21%), Asscher Holding OÜ (23%) ning füüsilistele isikutele Jaan Valbet (7,58%) ja Juris Kalenuks (5%).

AS-i TMB 100%-lised tütarettevõtjad on OÜ TMB Element (Eesti), OÜ TM Betoon (Eesti), SIA TMB Elements (Läti), Bygg Element Sverige AB (Rootsi), TMB Invest Oy (Soome). TMB Invest Oy-le kuulub 100%-line osalus Betonimestarit Oy-s (Soome).

AS-i TMB ja tema tütarettevõtjate põhitegevuseks on betoonelementide tootmine ja müük, tootes kõiki peamisi ehituskonstruksioonides kasutatavaid betoonelemente: seinaelemente, õõnespaneele, poste, riive, talasid, treppe ja rõdusid. Lisaks pakub TMB kontsern mitmeid betoonelementide tootmisega seonduvaid teenuseid (nt betoonelementide projekteerimine, montaaž ja transport). Kontsernil on tootmisüksused Eestis, Lätis ja Soomes.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2017. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Täiendava menetluse alustamine

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb

mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt tekib koondumise osaliste tegevuste vahel horisontaalne kattuvus betoonist ehitustoodete tootmises ja müügis. Kuivõrd Parma Oy ja AS TMB pakuvad mõlemad laia valikut betoonist ehitustooteid ning ettevõtjate ühine turuosa perioodil 2015-2017 oli ligikaudu [30-40]%, on Konkurentsiameti hinnangul vajalik käesoleva koondumise poolt mõjutatud kaubaturgude täiendav analüüsimine. Koondumise osaliste positsioon kaubaturgudel, konkurentsiolukord kaubaturgudel ning konkurentsi võimalik kahjustumine selguvad Konkurentsiameti täiendava menetlemise raames.

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

Seoses tekkinud vajadusega teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine Parma Oy ja AS TMB koondumise puhul ning võttes aluseks KonkS § 27 lg 1 p 2,

otsustan:

alustada täiendavat menetlust koondumisele hinnangu andmiseks.

KonkS § 27 lg 2 kohaselt teeb Konkurentsiamet täiendava menetluse käigus nelja kuu jooksul ühe järgmistest otsustest:

1. annab koondumiseks loa, kui kontrollitava koondumise korral ei esine KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid;
2. keelab koondumise, kui kontrollitava koondumise korral esinevad KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolud;
3. lõpetab menetluse, kui koondumise osalised loobuvad koondumisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 05.09.2018 otsuse nr 5-5/2018-053
ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja
jätetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis
tähistatud nurksulgudega.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 14.09.2018